

Elämäkerrat

Toimittanut Pertti Rajala

Sisällys

Syllissä oli hyvä olla, Sirpa Kröger	4
Tunsin syyllisyyttä, Salme Lund	6
Vihasin kiusaajiani, ”Teija”	16
Kouluja en ole käynyt, Toivo Huhta	18
Rakastuin ensi silmäyksellä, Anna Dahla	20
Seitsemän vuotta rakkautta, ”Nallekarhu”	22
Ujo lapsi, Eija Simola.....	23
Kiitos äidille, Noora Koponen.....	24
Elämässä tarvitaan tukea, Hannele Joukainen....	26
Sitä kaunista hetkeä odotan, ”Tiinuska”	29
Olen kiitollinen äidille, Irmu Sollo	29
Mä tykkään, Janette Teerenmaa	33
Danielasta en voi luopua, Jani Rönkvist	34
Juomista jatkui, ”Pokke”	36
Mukavat mummo ja pappa, Katriina Niemelä ...	35
Rakastuin hymykuoppiin, Kirsi Rantala	38
Savonlinnasta Nurmekseen, Matti Hanski	40
Alkaisimmeko seurustella?, ”Kalanainen”	42
Villi ja vapaa, Valtteri Kleemola.....	43
Minusta tulee laulaja, Maria Saksi	44
Meillä menee hyvin, Reino Lehtonen	45
Ihastuin kauniisiin silmiin, ”Anu”	47
Minua on kiusattu, Mira Korhonen	49

Hyvä muisto isästäni, ”Kaija-Leena”	50
Leikin pikkueläimillä, Pasi Haapa-aho	51
Olin näkymätön, Riikka Lilja.....	52
En välitä poikakavereista, Tuula Tammisto	53
Painajaiset vaivasivat, Veli-Pekka Venho.....	55
Rakkaus kukoistaa, Ville Pere	59
Poikaystäväni kosi lavalla, ”Helena”	60
Isä opetti kirjaimia, ”Mervi”.....	61

Elämäkerrat on julkaistu
Verneriverkkopalvelussa
vuonna 2010–2011.

Sylissä oli hyvä olla

Sirpa Kröger

Isälläni ja hänen vanhemmillaan
on ollut tärkeä osa lapsuudessani.

Jo hyvin pienenä olin
lomalla heidän mökillään.

Siellä kävimme katsomassa
mökkinaapureita tai
muuten vain kävelyllä.

Yhdellä naapureista oli ajokoira,
jonka nimi oli Jekke.

Mieleeni on jäänyt myös
”marjarahaka”, jota mummolla
oli tapana tehdä sekamarjoista.

Rahka oli hyvää ja
odotin, että saisin sitä
hänen luonaan.

Olin usein isän ja papan sylissä.

Sylissä oli hyvä olla.

Joskus jopa nukahdin syliin!

Jo lapsena musiikki
oli minulle tärkeää.
Kuuntelin paljon kaseteilta
musiikkia ja lauloin niiden mukana.
Ensimmäisen esiintymiseni tein
päiväkodin joulujuhlassa.
Lauloin silloin
”Tonttujen juhlayö” -nimisen joululaulun.

Kun nuorempi sisareni syntyi,
olin viisivuotias.
Kyselin aina äidiltä,
missä vauva on?
Äiti haki hänet toisesta huoneesta.

Kun ristiäisten aika tuli,
käytiin nimestä keskustelua.
Minä ja vanhempi sisareni
olisimme halunneet
siskomme nimeksi Hannan, mutta
lopuksi nimeksi tuli Marjo.
Ristiäispäivä oli helluntai.
Minua ihmetytti, kun
pappi kasteli vauvan pään.

Juhlassa veisattiin virsi
”Ystävä sä lapsien”.

Tunsin syyllisyyttä

Salme Lund

Lapsuudessani kotini vaihtui usein.
Joissakin paikoissa oli
yhdeksän hengen perhe
yhdessä huoneessa.
Kaikille ei ollut omaa sänkyä,
vaan nukuimme samoissa sängyissä.
Ei sitä osannut valittaa.
Meillä oli ulkovessat,
ja ulkosauna.
Sähköäkään ei ollut.
Pyykit pestiin pyykkilaudalla.
Ei siihen aikaan ollut
monella muullakaan
nykyajan mukavuuksia.

Elämäni oli onnellista,
mutta itkuista.

Olin kokenut jo alle kaksivuotiaana
jotain sellaista, mitä voi sanoa
henkiseksi väkivallaksi.

En syytä vanhempia enkä
muitakaan syyllisiä, vaikka
oli kiusaamista.

Olen antanut anteeksi, vaikka
minulta ei ole pyydetty anteeksi.

Olin liian pieni, kun sain
ensimmäisen haavan sydämeen.

En selvinnyt vammoista.

Tunsin syyllisyyttä
jopa olemassa olostani.

Pelkäsin.

Tunsin, että minä olin
ylimääräinen lapsi
ja olisin halunnut lakata olemasta.

Oli minulla muutakin elämää,
kuin murehtimista.

Halusin tiskata.

Kun kahvikupista läksi korva,

sanoin:

- Vars läks.

Olin ajoittain melkein puhumaton.

Äiti puhui lääkärille.

Lääkäri sanoi, että

minusta tulee filosofi.

Silppusin saksilla paperia.

Veli kysyi:

- Mitä sinä teet?

Sanoin:

- Hyvän aika, etkö sinäkään tiedä,
nämähän ovat puurojauhoja.

Isä rakensi toista huonetta.

Silloin ruoka piti laittaa ulkona.

Satoi vettä ja olimme katoksessa.

Sanoin:

- On mukavaa, kun ruoka laitetaan
ulkona.

Äiti taisi olla eri mieltä.

Minulla oli tapana leikkiä

puunjuurella puisten rattaiden alla.

Tuli pyörremyrsky.
Se kaatoi puun ja
rattaat menivät rikki.
Äiti ja veli etsivät minua ulkoa
ja pelkäsivät pahinta.
Olin juossut sisälle
sängyn alle itkemään.
Muistan kun juoksin
kovemmin kuin tavallisesti.
Uskon, että suojelusenkeli
oli paikalla.
Olin noin kolmevuotias, kun
päähäni tuli sormenpään
kokoisia mätäpatteja.
Lääkäri käski leikata tukan pois.
Minulle se oli rankka kokemus.
Se oli kova paikka pikku tytölle.

Oli minulla hyviäkin muistoja.
Äiti ja isä lauloivat meille
lasten hengellisiä lauluja.

Muutimme usein ja
olin paljon sairaalassa.
Kun muutimme

Heinolasta Rautalammille,
matka oli pitkä.
Tavaroita oli kaksi kuorma-autollista.
Oli lehmä, hieho, kanoja ja kissoja.
Lehmä oksensi matkalla
ja kissa repi laatikkonsa.

Rautalammilla tuli kielivaikeuksia,
kun emme ymmärtäneet Savon murretta.
Savon murteen kuitenkin oppii.

Lapsena olin usein vakavasti sairas.
Lääkärit olivat huolissaan.
Olin sairaalassa ja itkin, kun
vanhempani joutuivat maksamaan
sairaalamaksujani.
Tiedän ei lapsen kuulunut
murehtia siitä asiasta.

Synnynnäinen virtsankarkailu
teki välillä elämästäni painajaista.
Rakko päätti välillä tyhjentyä yhtäkkiä.
Mitään ei ollut tehtävissä.
Pissa valui jalkoja pitkin.

Siihen aikaan ei ollut suoja
eikä lääkkeitä.
Syyllistäjiä kyllä riitti.

Ennen heinät vietiin latoon irrallisina,
ei niitä paketoitu kuten nykyään.
Lapset polkivat heinät, että
niitä sopi enemmän latoon.
Pikkusiskoni kuoli.
Se oli rankka juttu,
kun siskoni makasi
elottomana saunassa.
Silloin pelkäsin, että
rotat purevat häntä.
Kuitenkaan niin ei käynyt.
Kun sisko makasi pihassa arkussa,
odotin, että hän nousisi ylös.
Rukoilinkin sitä.
Jumalan tahto oli ottaa
sisko taivaan kotiin.
Siskoni hukkui, kun hän
putosi heinäkuorman päältä jokeen.
Minulla oli suruaikaa.
Tuntui, etten voi enää koskaan nauraa,
mutta niin ei käynyt.

Elämäni haaste on
päästä läpi harmaan kiven.
Koin varhaislapsuudessa
henkistä väkivaltaa
ja tapahtui muutakin vaikeaa.
Olin nuoruuteni masentunut,
mutta en ymmärtänyt sitä.
Pyysin Jumalalta, että
ota minut pois, en jaksa enää.
Lopulta lääkärit ehdottivat, että
minun pitäisi käydä
mielenterveystoimistossa.
En mennyt sinne, kun
en ymmärtänyt olevani
sen tarpeessa.

Kävin rukousjonoissa.
Saarnaajat sanoivat, että
olen masentunut.
En tiennyt olevani masentunut.
Lopulta hajosin täysin hajalle,
niin hajalle kuin ihminen voi hajota.
Olin silloin yli kolmekymmentä vuotta.
Se oli rankkaa aikaa, mutta
se oli käänne parempaan.

Oli kuin olisin kuollut ja
vironnut elämään.

Masennuksen aikana itkin valtavasti.
Minulle ei tapahtunut äkkimuutosta,
vaan piti kasvaa.

Toivuin.

Se oli Jumalan ihme.

Siina voi puhua myös paranemisesta.

Asenteeni ja ajatukseni muuttuivat.

Pelko hävisi ja
syyllisyys on pois.

Minun puolestani rukoiltiin.

Seurakunta tuli minulle
tärkeäksi tukijaksi.

Heidän osoittamansa rakkaus
paransi haavoja.

Tiedän, että Jumala käytti heitä
osoittaakseen rakkauttaan.

On niin ihmeellinen tunne,
kun minua ei vihata vaan rakastetaan.

Olen oppinut hyväksymään itseni.

Voin kysyä, jos en ymmärrä jotain.

Asun nyt isän kanssa.
Isä tarvitsee apua ikänsä vuoksi.
Äiti muutti viisi vuotta sitten taivaaseen.

Olen tainnut mennä läpi harmaan kiven.
Tarinani on surumielinen, mutta
elämäni on helpottunut,
vaikka minulla on useita sairauksia.
Henkisesti voin paremmin kuin koskaan.

Olen yrittänyt etsiä lapsuudesta
hyviä asioita.
Kuitenkin ikävät asiat
pulahtavat silloin esille.
Pääsen niistä kuitenkin yli.
Kyllä minulla oli ihan hyvä lapsuus,
oli hyvät vanhemmat.
Isoin ongelmani lapsena oli
henkinen vammautumiseni,
henkisen väkivallan vuoksi
ja se synnynnäinen virtsankarkailu.

Kyllä hyviäkin muistoja on.
Nyt halusin kertoa, että
pääsin läpi harmaan kiven.

Koin Jumalan ihmeen.
Elämäni haaste onkin, etten
jää murehtimaan menneitä enkä tulevia,
vaan eläisin tätä päivää täysillä.

Olen ollut kahlittu
vammani ja sairauksiini.
Olen vähän niin kuin prinsessa saduissa.
Se vammani oli se paha noita
ja prinssini Jeesus.

Tämä on minun tarinani,
tarina oikeasta elämästä.
En tiedä onko muita
tämän kaltaisia tositarinoita.
Minä turvauduin Jumalaan
niin kuin pelkäävä lapsi isäänsä.
Se mahdollisti muutoksen, joka
pelasti lopun elämäni.

Muut sanovat, että minulla on
myönteinen elämänasenne.
Jos niin ei olisi, miten
olisi minun tilani?
Ehkä olisin vielä masennuksen vallassa.

Vihasin kiusaajiani

Teija

Minun nimeni on
Teija Johanna Santikko.
Asuin Pihlavassa rivitalossa.
Vanhemmat olivat välillä
vihaisia ja välillä kilttejä.

Minulla oli kavereita Pihlavassa.
Olin rauhallinen,
autoin äitiä ja isää kotitöissä.
Äidin kanssa tiskasin,
ja isän kanssa haravoin.
Mummulassa tiskasin ja haravoin.

Asuin myös Kyläsaarella
mummun ja taatan ja
iskäni kanssa noin 10 - 11 vuotta.
Kävin koulua ja opiskelin.
Matematiikka oli paras aineeni koulussa.

Minulla ei ollut kuin
yksi paras kaveri.

Hänen nimensä oli Sari Saari.
Kävin koulun Alavuden
erityisammattikoulussa,
valmistuin käsi- ja taideteollisuusosalalle.
Sitten muutin Ourinkotoon ja
täällä pysynkin!

Hän punastui, kun näin hänet
Antinkartanossa.
En ollut vielä rakastunut ja
en tiennyt, että
hän oli rakastunut, minuun!
Hän ei kertonut minulle,
en tiedä miksi?

Minua on kiusattu koulussa,
lyöty ja potkittu.
Aloin vihata kiusaajiani.
Minulle on myös valehdeltu.
Menin kertomaan rehtorille
ja puhuimme asiat selviksi.

Kouluja en ole käynyt

Toivo Huhta

Leikimme naapurin
lapsien kanssa pihalla.
Naapurissa oli paljon lapsia.
Leikimme piilosilla oloa.
Naapurin kolme poikaa
tuli luokseni kylään ja leikkimään.
Leikimme leikkipyssyjen kanssa.
Pyssyt tehtiin puusta.
Lintuja ammuimme ritsoilla
pois marjapensaista.

Kotona ei ollut sähkövaloja,
kaasuvalot vain.
Kotona asuivat äiti, isä
ja neljä siskoa.
Isältä oli mennyt
vasen käsi sodassa.

Minusta oli iso apu.
Tein paljon töitä kotona.
Kotona oli maanviljelystä,
oli lehmiä, hevosia ja sikoja.

Ruokin eläimiä.
Vein maitoja maitokärryllä lavalle,
josta maitoauto haki maidon.
Heinäntekoon piti pyytää
sotilaita avuksi, kun
kotona ei ollut tarpeeksi työväkeä.

Kun isä oli metsässä ajamassa
hevosella puita,
kävin äidin kanssa viemässä
hänelle ruokaa.
Huolehdin lumitöiden teosta ja
puiden hakemisesta sisälle
ja lämmittämisestä.

Kouluja en ole käynyt.
Olin sairas lapsena ja
olin Helsingissä Lastenlinnassakin.
Siellä minut leikattiin.
Minä olen parantunut.
En tiedä, mikä minua vaivasi.
Itse en muista siitä mitään,
olin niin pieni.

Äiti oli oikein mukava.

Äiti piti minua sylissä ja
me hoidimme lapsia yhdessä.
Minä ulkoilutin nuorempia lapsia.
Työnsin heidän vaunuilla.

Isä oli kova marjastamaan.
Minä olin usein mukana.
Hilloja, mustikoita ja puolukoita
poimimme ihan myyntiin asti.
Isän kanssa kokosimme myös käpyjä.
Minä kiipesin puuhun ja
kokosin kävyt pussiin.

Rakastuin ensi silmäyksellä

Anna Dahla

Lapsuudenkotini oli kiva paikka.
Siellä oli kiva asua.
Se oli omakotitalo.

Äiti on kiltti ja
sisko on myös ihan kiva.
Isä on myös kiva,
aina välillä hän on kilttikin.

Olin vaaleatukkainen.
Äiti hoiti minua hyvin.

Olin lapsena rohkea.
Äänitin omaa ääntäni ja
myös toisten ääntä nauhurille.

Sain kännykällä viestin
yhdeltä pojalta.
Hän kirjoitti kauniisti minulle.
Poika olikin samassa
koulussa kuin minä!
Kysyin pojalta:
- Oletko se sinä, joka
kirjoitit minulle viestin?

Näin koulussa tapasin rakkaani,
johon rakastuin heti ensi silmäyksillä.

Seitsemän vuotta rakkautta

Nallekarhu

Tapasimme musiikkileirillä.
Rakkaus syttyi heti,
kun näimme toisemme.

Maija on ollut luonani yötä.
Joka kesä kävimme leirillä yhdessä.
Seitsemän vuotta olemme seurustelleet.
Tänä kesänä meillä on tarkoitus
mennä kihloihin!
Heinäkuussa menen Maijan kanssa
viikoksi leirille Etelä-Suomeen.

Ihastuin Maijan kauneuteen.
Oli niin ihanaa kun näin Maijan!
Heti tuntui siltä, että
hän on minun armaani.
Maijan lauluäänikin on niin kaunis.
Minä taas soitan kitaraa.
Rakkautemme kestää loppuun asti!

Ennen kuin rakastuin Maijaan,
minulla oli ollut viisi eri naista.
Kun rakastuin Maijaan,
olen kokenut naisen rakkautta.
Olen oppinut
kantapään kautta rakastamaan.

Me rakastamme toisiamme
niin paljon kuin jaksamme!

Ujo lapsi

Eija Simola

Minä asun maalla.
Minulla on äiti, isä ja kolme siskoa.
Lapsuudenkotini oli Multialla.
Tällä hetkellä siellä asuu
enää äiti ja isä.

Minun äitini oli taitava lypsäjä.
Hän teki hyvää ruokaa ja pullaa.

Isäni oli maanviljelijä.
Hän käveli mielellään metsässä.
Isä teki myös sepän töitä.

Vanhin siskoni oli töissä kaupassa.
Toinen siskoni oli tehtailla töissä,
ja kolmas sisko oli
hammaslääkärin apulaisena.

Minä olen perheen iltatähti,
synnyin viimeisenä lapsena.
Olin lapsena iloinen,
hiljainen ja ujo.
Haaveammattini oli opettaja
tai hoitaja.

Kiitos äidille

Noora Koponen

Koulussa kokeet olivat minulle
todella vaikeita.

Minun oli vaikeaa ymmärtää
asioiden merkitystä.
Minä kiitän äitiä siitä, että
hän auttoi minua,
vaikka oli kuinka vaikeaa.
Huutoa tuli ja itkua riitti,
mutta kyllä se siitä!

Kevät oli usein vaikeinta aikaa.
En tiedä, mikä keväässä oli vaikeaa.
Varmaan se, että pihalla oli
niin kaunis ilma.
En olisi halunnut olla sisällä
lukemassa kokeisiin.
Silloin kirjat lensivät
ja kiukkua tuli!
Lepyin kuitenkin pian,
tein kiltisti läksyt
ja luin kokeisiin.

Pidinkin kokeista.
Mielikokeitani olivat
maantieto ja biologia,
muut eivät minua kiinnostaneet.

Kun isän kanssa tein tehtäviä,
isä osasi vain huutaa,
mutta ei opettaa.
En pitänyt siitä yhtään.
Minä menin omaan huoneeseeni
ovet paukkuen.
Huusin isälle, että
en tule tekemään läksyjä.

Elämässä tarvitaan tukea

Hannele Joukainen

Kun menin 10 luokan jälkeen
kansanopistoon, pelkäsin
millaiseen rangaistuslaitokseen joudun.
Pian huomasin, ettei kansanopisto
ollutkaan minulle mikään rangaistuslaitos.
Siellähän oli myös niitä
iki-ihania hengellisiä aamunavauksia!

Kansanopiston jälkeen menin
Kouvolan kotitalousoppilaitokseen
laitossiivoojalinjalle,
mutta siivous oli minulle täyttä tervaa.

Tämän jälkeen menin Hämeenlinnan
Perttulan erityisammattikouluun
väkipakolla.

Minä huusin Hämeenlinnan keskustasta
koko taksimatkan äidilleni:

- Minä en mene Perttulaan.

Jokin ajan kuluttua huomasin,
että Perttula oli tosi kiva ja
erinomainen paikka minulle.

Perttulan jälkeen muutin
ihan yksin asumaan Hämeenlinnaan,
ihan omaan kotiin.

Kaupunkiasuntoon muutto oli
tosi kova haaste minulle.

Luulin, etten pärjää kaupungissa.

Mutta pärjäsinkin tosi hyvin!

Minä pärjäsinkin kahden ihmisen tuella ja
myös äitini tuella neljä vuotta.

Valitettavasti sairastuin diabetekseen.

Jouduin muuttamaan
Kuusaan kuntoutuskeskukselle,
mihin minä en koskaan
kuvitellutkaan muuttavani.

Diabetes oli tosi haaste minulle.
Minun tekee kovasti mieli karkkia
ja suklaata, kun toisetkin syövät.
Pärjään nyt aika hyvin
diabeteksen kanssa.

Olen ollut monessa paikassa
työkokeilussa.
Työkokeilut ovat olleet minulle
isoja haasteita.
Nyt minä asun iki-ihanassa,
kauan odotetussa Kuusankosken
asuntola Rantakoivukodissa.

Elämässä on aina haasteita, mutta
niistä selviän pienen tuen avulla.

Sitä kaunista hetkeä odotan

Tiinuska

Aurinko kasvojani koskettelee salaa.
Jossain minne ei vielä tietä ole keksitty.
Sinne missä rakkaani odottaa.
Sitä kaunista hetkeä odotan ja halajan
että pääsen jakamaan sen kanssasi.

Olen kiitollinen äidille

Irmii Sollo

Minun perheeseeni kuuluivat
isä Martti, äiti Anna ja
veljet Lauri ja Juhani.
Asuimme ensin Tuusniemellä pienessä
mökissä,
jossa oli tupa ja
yläkerrassa pieni kamari.
Talon nimi oli Lepistö.

Myöhemmin muutimme saman kylän
Mäkelän taloon.
Meillä oli neljä lehmää ja kolme
lammasta.
Pellot, joita viljelimme, olivat kivikkoisia.
Karja jouduttiin myöhemmin
hävittämään,
kun isä ja äiti eivät jaksaneet
enää hoitaa niitä.
Porkkanat, punajuuret, lantut,
kaalit ja salaattit kasvatettiin itse.

Minun äitini oli mahdollottoman tarkka.
Ruoat piti syödä kaikki pois
ja jos ruokaa jäi tähteeksi,
niin ne lämmitettiin aina
seuraavalla kerralla.
Vaatteita pidettiin tarkkaan
ja niitä paikattiin, jos
ne hajosivat.
Leipäkin piti tehdä itse ja
voi kirnuttiin mäntäkirnolla.

Kauppa oli 10 kilometrin päässä
ja siellä käytiin kerran kuukaudessa,
Vesi piti kantaa kaivosta ja
talvella se vedettiin avannosta
kelkalla tai hevosella.

Meillä oli puulämmitys ja
puita piti kantaa liiteristä tupaan.
Isä veti puun rankoja metsästä pihaan
ja katkoi ne moottorisahalla pienemmiksi.
Ne halottiin kirveellä.
Minun tehtäväni oli pinota puita ja
peittää pinot muovilla, ettei
sade kastelisi niitä.

Heinät niitettiin ja
pantiin seipäälle hangolla ja
lopun haravoitiin puuharavalla.
Kun heinät olivat kuivia,
ne ajettiin hevosella heinälatoon.

Siihen aikaan, kun minä olin pieni,
ei ollut autoja eikä maanteitäkään
joka paikkaan.

Äitini sairastui ja minäkin osallistuin
kotona hänen hoitoonsa siihen saakka,
kunnes hänet täytyi siirtää sairaalaan.
Eräänä kuumana kesäpäivänä
saattelimme äidin haudan lepoon
Tuusniemen kirkkomaahan.

Minä olen kiitollinen äidille kaikesta siitä,
mitä hän minulle neuvoi ja opetti.
Äidin antamalla ohjeistuksella
minä osaan huolehtia kodista
ja veljestäni Juhanista.

Vielä sairasvuoteellaan äitini muistutti
meitä:
”Älkää jättäkö kirkkoanne”.
Siksi me kuljemme joka sunnuntai
kotikirkkoomme omalle paikallemme
äidin rakas muisto mielessämme.

Mä tykkään

Janette Teerenmaa

Mun äiti on mukava ja ihana,
mä tykkään siitä.

Iskä on mun parhain isä.

Mä tykkään isoveljestä.

Mun koti on tosi hieno ja
rauhallinen paikka.

Siellä kuuluvat lintujen äänet.

Pääsin tanssitunnille.

Koulu mulla menee hyvin.

Siellä on kavereita.

Mä tykkään kun isovelji
tulee kotiin.

Pääsen halaamaan veljeä
ja näen sen tyttöystävää.

Mulla on ikävä isoveljeä
aina ja ikuisesti.

Voin mennä isoveljen kanssa elokuviin.

Mulla on tosi kiva isovelji,
mä tykkään siitä.

Danielasta en voi luopua

Jani Rönkvist

Äitini nimi on Sirpa,
isäni nimi on Tommi ja
pikkusiskoni nimi on Mari.
Minulla on monenlaisia
muistoja kodista,
on hyviä ja huonoja muistoja.

Lapsena olin hauska, mukava,
vauhdikas ja suloinen.
Tein ilkeyksiä ja
siitä hyvästä sain seurauksia.
Lapsena karkasin kotoa,
mutta samana päivänä
palasin takaisin.

Kun aloitin ammattikoulun,
olin silloin 15-vuotias.
Oli keskiviikkopäivä ja
aurinko paistoi.
Olin ATK-tunnilla, jossa
harjoittelin tietokoneen käyttöä.
Samalla tunnilla oli nätti tyttö,

nimeltä Daniela.
Ihastuin häneen ensisilmäyksellä,
Daniela oli minua vuoden vanhempi.
Hän on minulle oikea valittu,
josta en voi luopua.
Minä ja Daniela olemme myös riidellet,
mutta yhdessä on selvitty!
Olemme olleet yhdessä
vuodesta 2008 lähtien.

Ihmisten elämässä on haasteita.
Olen neuvonut koulukavereita
ja myös auttanut heitä.
On minulla itsellenikin ollut
monta haastetta.
Yksi haasteista liittyy minun ja
Danielan parisuhteeseen.
Toinen liittyy koulujaksamiseeni.
Joskus tuntuu että ei jaksaa tehdä,
mutta minä olen yrittänyt jaksaa ja
tehdä homman loppuun.

Juomista jatkui

Pokke

Olin viisitoistavuotias, kun
join ensi kerran viinaa.
Silloin oli juhannus.

Juomista jatkui melkein joka viikonloppu.
Äiti ei jaksanut katsella sitä.
Jouduin laitokseen, kahdeksi
kuukaudeksi.
Se oli tylsä paikka.
Televisio avattiin neljältä
ja suljettiin yhdeltätoista.
Sen jälkeen oli mentävä nukkumaan.

Aamuisin pelailtiin korttia,
eikä aina päästy ulos.

Mukavat mummo ja pappa

Katriina Niemelä

Olen syntynyt Jyväskylässä ja
asunutkin siellä.

Perheeseeni kuuluivat
äiti, isä ja sisko.

Nisulan talossa asuin
mummolla ja papalla.

Muistan, kun ajoin pienenä
potkukelkalla.

Silloin oli paljon lunta.
Hiihdin myös paljon pienenä.
Olin sellainen pikkuinen,
nyt olen näin suuri.

Muistan mummon ja papan kodin.
Heillä oli hyvä koti omakotitalossa.
Siskon kanssa leikimme nukeilla,
kun olimme pieniä.
Meillä oli myös leikkimökki.

Mummolla oli kipeät jalat.

Hänen jalkansa eivät
koskaan parantuneet.
Pappa pyörtyi saunassa.
Hän ei olisi saanut mennä saunaan.
Mummo ja pappa olivat
mukavia ihmisiä.
He eivät kiusanneet toisiaan
eivätkä riidelleet.

Rakastuin hymykuoppiin

Kirsi Rantala

Olin lapsena vilkas.
Minulla oli valjaat,
muuten olisin jäänyt auton alle.
Meillä oli koti Kajaanissa.
Se oli pieni omakotitalo.
Äidistä ja isästä
en muista paljon mitään.

Tapasin Jukan
hänen tätinsä luona.
Ostimme kihlat salaa.
Olimme kihloissa 18 vuotta
ja naimissa kuusi vuotta.
Rakastuin hänessä hymykuoppiin.
Hän oli komea mies.
Menimme naimisiin silloin,
kun isä kuoli.

Jukalla oli epilepsia.
Hänestä ei voinut tulla
veturinkuljettajaa.
Hänen haaveensa kariutui siihen.

Timon tapasin Paajalassa.
Emme ajattele saavamme lapsia,
muuten vain seurustelemme.
Naimisiin menemme
muutaman vuoden kuluttua.

Timolla on vehnäjauhoallergia,
eli hän ei voi syödä mitään sellaista,
missä on vehnäjauhoja.

Savonlinnasta Nurmekseen

Matti Hanski

Savonlinna on lapsuuteni lähtöpaikka.
Sieltä muutimme Rantasalmelle.
Isä ja äiti olivat kauppiaita
muiden palveluksessa.

Muistan kalareissut.
Isä oli usein kalassa
vapaa-aikoinaan.

Rantasalmelta siirryimme Liperiin.
Siellä aloitin kansakouluni.
Kesällä uitiin ja talvella hiihdettiin.
Kouluun ei ollut pitkää matkaa.

Elokuvissa tuli käytyä, milloin
esitettiin ”Pekka ja Pätkä” -elokuvia
tai piirrettyjä elokuvia.
Keräilin myös tulitikkuaskeja.

Liperistä muutimme Tohmajärvelle.
Siellä meillä oli oma kauppa.

Minulla oli kaupassa pikkutehtäviä.
Hinnoittelin tavaroita ja
olin lähettinä.
Isäni jäi eläkkeelle.
Sen jälkeen menin
Joensuun ammattikouluun.
Opiskelin kutojaksi.
Tein mattoja tilauksesta ja
olin pesulatöissä.
Harrastin partiota
ja teatterihommia.
Näyttämötyö kiinnosti.

Kirjoitan lehtiin runoja.
Myös matkustelu kiinnostaa.
Olen ollut muun muassa
Sotsissa, Prahassa, Lontoossa,
Turkissa ja Tukholmassa.
Tunisiassa oli jännää!
On hauskaa tutustua eri maitten
ruokajuttuihin.

Alkaisimmeko seurustella?

Kalanainen

Tapasin nykyisen poikaystäväni
neljä vuotta sitten.

Olin hänen luonaan iltakahvilla.

Kun olin lähdössä kotiin,
hän kysyi, alkaisinko
seurustelemaan hänen kanssaan.

En vastannut mitään,
mutta kun kotiin pääsin,
laitoin hänelle tekstiviestin.

Vastasin, että kyllä alan seurustella!
Siitä hetkestä olemme olleet yhdessä
ja olemme nyt kihloissa.

Ihastuin rakkaassani hänen
ihanaan katseeseensa ja
ihanaan hymyyn.
Ja hän on hyvännäköinen.

Villi ja vapaa

Valtteri Kleemola

Äiti oli raskaana
ja synnytti ihanan pojan.
Poika oli vammainen.

Ristiäiseni olivat kotona.
Pappi tuli,
sain nimeksi Valtteri Johannes.

Minulla on isosisko Vilma
ja pikkusisko Elma.
Minulla on ihanin äiti ja isä.

Muutimme uuteen kotiin
ennen kuin pikkusiskoni syntyi.
Pienenä otin isän äänilevyjä
ja panin patterin väliin.
Leikin siskojeni kanssa.

Olin tietokoneella.
Katsoin ”Salatut elämät” -ohjelman
juonipaljastukset.
Katson salatut elämät aina MTV 3:lta.

Minulle on rakkaita
isovanhemmat.
Lapsena olin villi ja vapaa.
Olen käynyt päiväkodit ja koulut.

Minusta tulee laulaja

Maria Saksi

Elämäni haaste on
musiikin kuuntelu ja laulaminen.
Olen pitänyt laulamista
koko ikäni ja
olen harrastanut sitä jo aika kauan.

Muistan joskus pienenä, kun
sain äidiltäni, että minusta tulee
isona laulaja!
Äiti sanoi minulle jo silloin, että
minun pitää harjoitella paljon.

Tulla laulajaksi,
se oli minun haaveenani
jo pikkutyttönä, mutta
nykyään ajattelen sitä vain harrastuksena.
Olen esiintynyt tosi paljon ja
osallistunut myös muutamiin kilpailuihin.

Meillä menee hyvin

Reino Lehtonen

Tapasimme Marja-Leenan kanssa
keskuslaitoksen diskossa.
Jo silloin 1970-luvun alussa
ihastuin Marja-Leenaan.

Ensimmäiset tapaamisemme
olivat satunnaisia.
Tapailimme silloin tällöin.
Olin töissä Kuusankosken kirjastossa.
Marja-Leena kävi laitoksen koulua.

Joskus kävin myös
Marja-Leenan kotona Kouvolassa.

Varsinainen seurustelumme
alkoi vasta vuonna 1987, kun
Marja-Leena muutti
Kuusankosken tukikotiin.
Silloin seurustelimme salaa, vaikka
toiset asukkaat ehkä tiesivätkin siitä.
Samana vuonna, myöhemmin syksyllä
muutimme yhteen.

Vuodet kuluivat.
Me aloimme haaveilla
hiukan isommasta asunnosta.
Sitä ennen olimme menneet
syntymäpäivänäni kihloihin.
Ensin asuimme yksiössä,
myöhemmässä vaiheessa
saimme kaksion.
Asuimme kahdessa paikassa
Kuusankoskella ja
lopulta tulimme takaisin
Siltapuiston tukikodin yhteyteen,
omaan kaksioon.

Nyt olen jäänyt kirjastosta
varhaiseläkkeelle ja olen
kuntoutuskeskuksen lähettinä,
eli jaan postia.
Marja-Leena työskentelee
Ankkalammen kutomolla.

Minun mielestäni meillä
menee hyvin, vaikka
meillä on suuri ikäero.
Pystymme sopimaan asioista.
Yhteistä taivalta on kuljettu jo 20 vuotta.

Ihastuin kauniisiin silmiin

Anu

Minä olen Anu.
Olen asunut Helsingissä.
Kävin tarhassa ja olin
välillä villi ja välillä rauhallinen.
Ihastuin kauniisiin silmiin.

Näin minulla on
Markku-niminen miesystävä.
Se rakkaus kesti yhdeksän vuotta ja
jatkoimme aina siitä mihin jäimme.

Koulussa olin villi ja ilkeä.
Silti sain stipendin.

Olen töissä Ulvilan
työhönvalmennuskeskuksessa.
Se työ on vaihtelevaa.
Harrastan lukemista ja
runojen kirjoittamista.
Lenkkeilen myös.

Minä olen itse kiusannut muita
ja heitä on sattunut.
He ovat kiusanneet minua.
Hyvin olen selvinnyt.

Minulla on kehitysvamma,
Downin Syndrooma.
Yksi ylimääräinen kromosomi
ja epilepsia.

Minua on kiusattu

Mira Korhonen

Koulussa oli hauskaa, vaikka
välillä oli tappeluita.
Koulussa kaikki kiusasivat toisiaan
ja haukkuivat muita.
Minua on kiusattu.
Loppujen lopuksi meni hyvin.
Pääsin yhdeksänneltä luokalta ja
sain päästötodistuksen.

Osaan piirtää ja
kuuntelen musiikkia.
Osaan käyttää nettiä,
osaan uida.
Minä osaan tehdä ruokaa.

Minulla on koira.
Sen nimi on Rasmus.
Käytän sitä kävelyllä ja
annan sille ruokaa.

Käyn mummolla koulun jälkeen.
Odotan isää.

Keitän kahvia ja katson televisiota.
Kotona olen vähän aikaa
tietokoneella ja sitten iltapalalle.
Lopuksi hampaanpesulle
ja nukkumaan.

Hyvä muisto isästäni

Kaija-Leena

Haluaisin muuttaa takaisin kotiini.
Siellä olen tehnyt
kaikkea hauskaa.
Olen piirtänyt, laulanut ja
leikkinyt barbeilla.

Olen käynyt kaupassa ja pankissa.
En muista minkä ikäinen
silloin olin.

Minulla on hyvä muisto isästäni.
Hän antoi minulle usein rahaa.
Isäni on kuollut.

Leikin pikkueläimillä

Pasi Haapa-aho

Minulla oli isä ja äiti.

Siskon kanssa leikin paljon

kotona ja koulussa.

Veljen kanssa pelasin paljon korttia.

Lapsena leikin paljon pikkueläimillä.

Olin hoidossa Onerva-tädin luona.

Pikkueläimillä leikin vielä nykyäänkin.

Lapsena olin vilkas,

tutkin paljon kaappeja.

Vinkkejä!

Osta tavaroita ja vaatteita kirpputoreilta.

Voit ostaa CD-levyjä ja kasetteja.

Kirpputoreilta saa ostoksia halvemmalla.

Maasta voit löytää paljon kivaa

esimerkiksi kolikoita.

Voit myös vaihtaa tavaroita

kavereiden kanssa.

Olin näkymätön

Riikka Lilja

Näin hänet ensi kertaa koulussa.
Hän tuli samalle luokalle kanssani.
Minä olin poikatyttö.
Hän oli ainut joka näki minut,
kun olin näkymätön.

Olimme vielä lapsia, mutta
joku hänessä kiehtoi minua.
Vuodet menivät ja tiemme erkanivat.
Emme kuulleet toisistamme
3-4-vuoteen, kunnes
eräänä päivänä menin linja-autoon.
Näin hänet ja hän muisti minut!
Juttelimme ja nauroimme kuten ennen.
Tuli minun pysäkkini ja
jäin pois autosta haikein mielin.
Ajattelin, että en enää näe häntä.

Päiviä meni ja muistelin häntä.
Yllättäen ovikello soi ja
hän tuli luokseni kylään.

Olin onnellinen,
mutta en ole kertonut,
että rakastan vain häntä.

En välitä poikakavereista

Tuula Tammisto

Olin töissä kauan sitten
Arabian tehtaalla.
Menin yksin töihin bussilla.
Nousin portaat ylös.
Tein päivisin käsitöitä ja pujottelutöitä.
Sieltä muutin Pasilaan,
missä tein käsitöitä ja pujottelutöitä.

Kotiin menin omilla avaimilla.
Kun tulin kotiin,
laitoin kotiasun päälle.
Äiti laittoi minulle
terveellistä kotiruokaa.

Syönnin jälkeen korjasin astiat
ja tiskasin.

Aamulla nousin kello viisi.
Laitoin oven kiinni, että
äiti saisi nukkua rauhassa.
Herätin äidin kahville.

Viikonloppuna kävelimme
äidin kanssa pitkin Vallilaa.
Kesällä olimme mökillä.
Siellä kaaduin ja loukkasin itseni.
Lonkkaani laitettiin muovinaula.
Piti kutsua sairausauto.
Tämän jälkeen ei enää
menty mökille.
Äiti pelkäsi, että satutan itseni.

Äiti on ihana.
Kotona äiti tekee terveellistä ruokaa.
Äiti ja isä ovat eronneet.
En ole välittänyt poikakavereista.
Veli käy joskus kotona.

Painajaiset vaivasivat

Veli-Pekka Venho

Vuonna 1999 muutin omaan kotiin
Alppilaan, ensimmäiseen asuntooni.
Harrastin pyöräilyä, lenkkeilyä
ja käyn elokuvissa.
Elokuvien katsomiseen
puututtiin sen vuoksi, että
jotkut elokuvat olivat
kovaotteisia ja raakoja.

Siihen aikaan kävin katsomassa
myös kauhuelokuvia.
Ennen pitkään ne menivät alitajuntaani
ja alkoivat kummitella.
En voinut aavistaa, että
niin tulisi käymään.
Ne seurasivat minua joka paikkaan,
mutta eivät ahdistelleet.
Näin vain näkyjä, mutta
en välittänyt niistä.

Vuoden kuluttua kävin
työpaikkahaastattelussa Maunulassa.

Sain uuden työpaikan
Lauttasaaresta K-Supermarketista.
Työvalmentajakseni tuli
Mirja "Mikki" Weckman.
Olin siellä vuoteen 2005 asti.
Kun kauppiaspari vaihtui,
siinä vaiheessa minulta loppuivat työt.

Töitten loputtua olin pitkään työttömänä.
Löysin uuden paikan Pasilasta.
Työvalmentajakseni vaihtui Seija
Pyhäluoto.
Työt alkoivat muuten hyvin, mutta
pian alkoi menemään huonoon suuntaan.
Entiset painajaiset jäivät vaivaamaan
sekä työssä että yöunissa.
Kummittelu jatkui ja
painajaisista oli vaikea päästä eroon.

Minulle määrättiin rauhoittava lääkitys.
Yritys ei meinannut onnistua.
Söin lääkkeitä ja onneksi
vaivat alkoivat pikku hiljaa hälvetä,
mutta ei tarpeeksi.

Pakkohan lääkkeitä oli syödä.
Entinen työvalmentajani Mikki
muutti Hollantiin ja
tuli ikävä häntä, mutta
onhan minulla Seija.

Olin itselleni liian ankara.
Siitä työnantajani ei pitänyt.
Ennen pitkään pystyin
keskittymään työtehtäviin.
Tässä työssä olin vuoteen 2007,
kunnes työt loppuivat.

Vuonna 2007 minulle löytyi
kolmas työpaikka kodin läheltä.
Pääsin Diakonia-ammattikorkeakoulun
keittiöön astiahuoltajaksi.
Vaivani olivat parantuneet kovaa vauhtia.
Jäljelle jäi vain yleinen pahoinvointi
Työnteon oppiminen oli vaikeaa,
ja opettelin sitä pitkään.
Elämä meni huonommaksi
ja söin lääkkeitä.
Kummittelukaan ei loppunut, mutta
en ollut ahdistunut siitä.

Vuoden lopulla aloin
voida jo paljon paremmin, vaikka
työolosuhteet olivat vielä vaikeat.

Vuoden 2008 aikana
töissä oli vielä opeteltavaa.
Kummitukset lähtivät,
ainakin toistaiseksi.
Lääkkeet auttoivat eteenpäin.

Me elävät aina sanomme, että
kummituksia ei ole.
Sanomme näin siksi, että
niitä ei pelättäisi.
Sanomme, että ei pitäisi ollenkaan
puhua kummituksista,
koska ne ovat hirveän kauheita.

Vuonna 2009 mielikuvituspuheet
loppuivat
ja kummittelukin loppui.
Nyt olen pystynyt
keskittymään työntekoon
lääkkeiden ansiosta.

Olen rakentanut elämäni
itsenäisellä asumisella.
Nautin elämästä.
Lepäilen ja teen työtä.
Uusien ystävien kanssa
keskityn elämänmenoon.

Rakkaus kukoistaa

Ville Pere

Tapasimme koulussa
ja rakastuimme heti.

Ihastuin ja kysyin:
- Ollaanko yhdessä
koko elämämme ajan?

Rakkaus kestää ja kukoistaa.

Poikaystäväni kosi lavalla

Helena

Tapasimme ensimmäisen kerran diskossa.

Oli huhtikuu vuonna 2007.

Istuin diskon lopussa

poikaystävän syliin.

Hän kutitti minua niskasta.

Tanssimme koko illan yhdessä.

Poikaystävä antoi

osoitteen ja puhelinnumeron.

Minä ihastuin poikaystävän

silmiin ja vartaloon.

Rakkautemme kestää ikuisesti.

Poikaystäväni kosi minua lavalla.

Poikaystävä sanoi, että

minä rakastan sinua.

Minä vastasin, että

niin minäkin sinua!

Isä opetti kirjaimia

Mervi

Meitä oli äiti ja isä,
kolme siskoa ja minä.

Äiti ja isä muuttivat uuteen taloon,
kun ensimmäinen lapsi syntyi.
Meillä oli maalaistalo.
Oli lehmiä, vasikoita,
sikoja ja kanoja.
Meillä ei ollut ollenkaan
sisävessaa.
Pihasauna oli navetan päässä.

Olen ollut sokea
syntymästäni saakka.
Äidin muistan mukavana.
Välillä äiti torui,
kun tein pienenä pahoja.
Muuten äiti oli mukava.
Istuin isän polvella, kun
hän opetti minulle
pistetaulusta kirjaimia.
Pienenä pelkäsin pölyimuria.

Leikin sisarusten ja
vanhempieni kanssa.
Olin aika kiltti ja vilkas.
Minulla ei ollut kavereita.
Siskon luona taas kävi
hänen luokkakavereitaan.

Kun meille tuli vieraita,
kuuntelin heidän kellojaan.
Siihen aikaa oli vedettäviä kelloja.

Lapsuus oli oikein mukavaa aikaa.
Kerran pienenä putosin
kellarin rappuset alas.
Rupesin itkemään.
Äiti haki minut pois.
Onneksi portaat eivät olleet
kovin jyrkät.